

19.03.2024

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

μετά τη διερευνητική επίσκεψη στην Καταλονία (Ισπανία) από τις 18 έως τις 20 Δεκεμβρίου 2023 με στόχο την επιτόπια αξιολόγηση του μοντέλου γλωσσικής εμβάπτισης στην Καταλονία, του αντικτύπου του τόσο στις οικογένειες που μεταφέρονται και διαμένουν στην περιοχή, όσο και στην πολυγλωσσία, την απαγόρευση των διακρίσεων και την αρχή του κράτους δικαίου, βάσει των αναφορών αριθ. 0858/2017, 0650/2022 και 0826/2022

Επιτροπή Αναφορών

Μέλη της αποστολής:

Jana Toom	(Renew) (επικεφαλής της αποστολής)
Peter Jahr	(PPE)
Kosma Złotowski	(ECR)
Maria Angela Danzi	(NI)

Βουλευτές μέλη ex officio:

Dolors Montserrat	(PPE)
Rosa Estaràs Ferragut	(PPE)
Maite Pagazaurtundúa	(Renew)
Jorge Buxadé Villalba	(ECR)
Diana Riba i Giner	(Verts/ALE)

Εισαγωγή

Στόχος της εν λόγω διερευνητικής επίσκεψης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 228 παράγραφος 1 του Εσωτερικού Κανονισμού, ήταν να διερευνηθούν οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται στις αναφορές, να διαπιστωθούν τα πραγματικά περιστατικά, να αναζητηθούν λύσεις, να πραγματοποιηθεί επιτόπου συνάντηση με τους αναφέροντες των αναφορών 0858/2017, 0650/2022 και 0826/2022, και να ξεκινήσει διάλογος με τις περιφερειακές αρχές για την καλύτερη κατανόηση των διαφόρων πτυχών που αφορούν το μοντέλο γλωσσικής εμβάπτισης στην Καταλονία. Η αποστολή έδωσε στην Επιτροπή Αναφορών τη δυνατότητα να κατανοήσει καλύτερα τον αντίκτυπο του μοντέλου τόσο στις οικογένειες που μεταφέρονται και διαμένουν στην περιοχή, όσο και στην πολυγλωσσία, την απαγόρευση των διακρίσεων και τη συμμόρφωση με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο.

Συνοπτική περιγραφή των συναντήσεων

Δευτέρα 18 Δεκεμβρίου 2023

Συνάντηση με τους αναφέροντες – Βαρκελώνη

Στις 18 Δεκεμβρίου, η αντιπροσωπεία συναντήθηκε με τους αναφέροντες: Ana Losada, αναφέρουσα της αναφοράς 0858/2017 «Asamblea por una Escuela Bilingüe», και Jordi López Gil, αναφέροντα της αναφοράς 0650/2022:

- Η *Ana Losada* εξέφρασε τις απόψεις της για το εκπαιδευτικό σύστημα στην Καταλονία: το σύστημα είναι μονόγλωσσο στα καταλανικά. Από την ηλικία των τριών έως επτά ετών, η διδασκαλία γίνεται μόνο στα καταλανικά, και το σχολείο εισάγει την ισπανική γλώσσα στο δεύτερο έτος του δημοτικού σχολείου, στην ηλικία των επτά ετών. Τα παιδιά ηλικίας μεταξύ τριών και επτά ετών μπορούν να μάθουν αγγλικά αλλά όχι ισπανικά. Οι δάσκαλοι μιλούν μόνο στην καταλανική γλώσσα, η οποία δεν είναι η μητρική πολλών μαθητών. Το σχολείο συνιστά στους γονείς να διαβάζουν ιστορίες, να παρακολουθούν τηλεόραση και να μιλούν με τα παιδιά στα καταλανικά. Δεν μπορούν να μάθουν να διαβάζουν και να γράφουν στη μητρική τους γλώσσα, τα ισπανικά. Δεν κάνουν κανένα μάθημα στα ισπανικά και έχουν μόνο δύο ή τρεις ώρες μαθήματα ισπανικής γλώσσας την εβδομάδα. Αυτό θέτει τους μαθητές των οποίων η μητρική γλώσσα είναι η ισπανική σε μια δύσκολη κατάσταση, όπου είναι πιθανότερο να αποτύχουν, επειδή η μητρική τους γλώσσα δεν είναι ευπρόσδεκτη στο σχολείο, καθώς δεν θεωρείται από την περιφερειακή κυβέρνηση ως η γλώσσα των Καταλανών. Για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη, καθώς το καταλανικό Υπουργείο Παιδείας δεν λαμβάνει υπόψη την ισπανική μητρική τους γλώσσα, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Όσον αφορά τους μαθητές που εντάσσονται στο καταλανικό σχολείο από κάποιο άλλο μέρος της Ισπανίας ή του κόσμου, το σύστημα τους τοποθετεί σε μια «τάξη υποδοχής» για έναν χρόνο με μοναδικό σκοπό την εκμάθηση των καταλανικών. Χάνουν τουλάχιστον έναν χρόνο μέχρι να μπορέσουν να μιλήσουν και να γράψουν σωστά τα καταλανικά. Χάνουν το δικαίωμα να λάβουν εκπαίδευση στα ισπανικά. Το καταλανικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι, κατά την άποψη της αναφέρουσας, επιζήμιο για τους ισπανόφωνους, ιδίως για τους μαθητές με ειδικές ανάγκες, και παρεμποδίζει την κινητικότητα των οικογενειών από άλλα μέρη της Ισπανίας.

- Ο *Jordi López Gil* εξήγησε την προσωπική του κατάσταση ως πατέρας δύο παιδιών που πηγαίνουν στην 5η τάξη της πρωτοβάθμιας και στην 3η τάξη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο μεγαλύτερος γιος διαγνώστηκε με σύνδρομο Asperger και μετά από 7 χρόνια αγώνα, η οικογένεια ζήτησε από το Υπουργείο Παιδείας να συμμορφωθεί με τον νόμο ώστε ο γιος του να μπορέσει να διδαχθεί και κάποια μαθήματα στα ισπανικά. Το σχολείο απέρριψε το αίτημά του να διδαχθεί τουλάχιστον ένα μάθημα στα ισπανικά. Αποφάσισε να προσφύγει στο δικαστήριο, το οποίο αποφάνθηκε υπέρ του τον Δεκέμβριο του 2021. Έξι μήνες αργότερα, η διοίκηση έλαβε μονομερή απόφαση και αρνήθηκε να εφαρμόσει την δικαστική απόφαση για τουλάχιστον 25 % διδασκαλία στα ισπανικά (για τον γιο του, το μάθημα που θα έπρεπε να διδάσκεται στα ισπανικά ήταν τα μαθηματικά). Οι περιφερειακές εκπαιδευτικές αρχές αγνόησαν την απόφαση του δικαστηρίου. Ο ίδιος κατήγγειλε τη μη συμμόρφωση με την απόφαση στο Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας, το οποίο διέταξε αμέσως την επανεφαρμογή της έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2022. Ο αναφέρων θεωρεί ότι είναι άδικο και απάνθρωπο ένας μαθητής με ειδικές ανάγκες να αναγκάζεται να εκπαιδεύεται σε μια γλώσσα η οποία δεν είναι η μητρική του, μέσα στη χώρα του.

Μετά τις παρεμβάσεις των αναφερόντων, οι βουλευτές του ΕΚ **κ. Jana Toom**, **κ. Peter Jahr**, **κ. Kosma Zlotowski** και **κ. Maria Angela Danzi** έλαβαν τον λόγο για μια συζήτηση με τη μορφή ερωταπαντήσεων.

Ρώτησαν αν η κατάσταση έχει εξελιχθεί από το 2021 και αν η διδασκαλία στα ισπανικά κατά το 25 % του χρόνου ήταν επαρκής για τη σωστή εκμάθηση της ισπανικής γλώσσας. Ρώτησαν γιατί τα σχολεία δεν ακολούθησαν τις δικαστικές αποφάσεις, μήπως δεν ήταν νομικά δεσμευτικές ή τελεσίδικες; Οι αποφάσεις εφαρμόζονται *erga homines* ή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις;

Η *κ. Losada* εξήγησε ότι η κατάσταση έχει επιδεινωθεί· η πίεση στις αίθουσες διδασκαλίας, στους διαδρόμους, στα προαύλια και κατά τη διάρκεια των εξωσχολικών δραστηριοτήτων είναι υψηλότερη. Υπήρξε κάποια πρόοδος μετά την απόφαση του 2021 που απαιτούσε το 25 % των μαθημάτων να διδάσκονται στα ισπανικά σε όλα τα σχολεία, αλλά η καταλανική διοίκηση εκπαίδευσης εξέδωσε διάταγμα που εμπόδιζε την εφαρμογή αυτής της απόφασης. Το διάταγμα αυτό εξετάζεται τώρα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το οποίο πρέπει να επιλύσει τη νομική κατάσταση. Η *κ. Losada* εξήγησε ότι ο βασικός νόμος για τα γλωσσικά θέματα στο ισπανικό εκπαιδευτικό σύστημα, και, ως εκ τούτου, στο καταλανικό σύστημα, είναι το άρθρο 3 του Συντάγματος, με το οποίο θεσπίζεται το επίσημο καθεστώς της καστιλιανικής γλώσσας σε ολόκληρη την Ισπανία και η δυνατότητα των αυτόνομων κοινοτήτων να θεσπίζουν άλλες γλώσσες ως επίσημες στο έδαφός τους. Η Καταλονία αποφάσισε να εισαγάγει τα καταλανικά και τα αραβικά ως επίσημες γλώσσες, μαζί με τα ισπανικά. Όσον αφορά τη χρήση της στο εκπαιδευτικό σύστημα, η ισπανική γλώσσα έχει επίσημο καθεστώς, που συνεπάγεται το δικαίωμα να γίνεται η εκπαίδευση στα ισπανικά [δικαστική απόφαση (STJ) 31/2010]. Αναφέρεται επίσης ότι η ισπανική και η συνεπίσημη γλώσσα στην Αυτόνομη Κοινότητα πρέπει να είναι κοινές γλώσσες επικοινωνίας και διδασκαλίας «του ίδιου επιπέδου», πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορεί να καθιερωθεί προτιμησιακή χρήση της μιας έναντι της άλλης. Σύμφωνα με το Σύνταγμα και τη συνταγματική θεωρία που το ερμηνεύει, τα ισπανικά πρέπει να είναι μια γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά από τη διοίκηση (συμπεριλαμβανομένης της εκπαιδευτικής διοίκησης), και υφίσταται δικαίωμα παρακολούθησης μαθημάτων στα ισπανικά, και δεν μπορεί κανείς να αποκλείσει αυτή τη γλώσσα ως κοινή γλώσσα επικοινωνίας και διδασκαλίας.

Με το Καταστατικό της Αυτονομίας της Καταλονίας θεσπίζεται το επίσημο καθεστώς των καταλανικών (άρθρο 6) και των αραβικών (άρθρο 6.5), ενώ στο άρθρο 6.2 αναφέρεται ότι και τα ισπανικά είναι επίσημη γλώσσα στην Καταλονία. Ο νόμος για την εκπαίδευση στην Καταλονία (νόμος 12/2009) ορίζει στο άρθρο 11 ότι η καταλανική, η γλώσσα της Καταλονίας, είναι η γλώσσα που χρησιμοποιείται κανονικά ως κοινή γλώσσα επικοινωνίας και γλώσσα διδασκαλίας. Δεν αναφέρει την ισπανική, αλλά σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 3 του Συντάγματος, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη χρήση της ισπανικής ως κανονικής γλώσσας στη διδασκαλία. Στην πράξη, ο αποκλεισμός των ισπανικών από το εκπαιδευτικό σύστημα επιτεύχθηκε στην Καταλονία και υποστηρίχθηκε με δημόσιους πόρους, γεγονός που οδήγησε το Εθνικό Υπουργείο Παιδείας να προσφύγει στα δικαστήρια προκειμένου να διεκδικήσει μια ελάχιστη παρουσία των ισπανικών στην εκπαίδευση. Μετά την προσφυγή αυτή, το Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας διέταξε την εφαρμογή μέτρων ώστε όλοι οι μαθητές του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος να λαμβάνουν τουλάχιστον το 25 % της διδασκαλίας σε κάθε επίσημη γλώσσα [Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου (STSJ) της Καταλονίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020]. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η παρουσία των ισπανικών στο εκπαιδευτικό σύστημα ήταν «υπολειμματική». Η κυβέρνηση της Καταλονίας (Generalitat) αρνήθηκε ανοιχτά να συμμορφωθεί με την απόφαση του δικαστηρίου, ζήτησε μάλιστα από τα σχολεία να μην εκτελέσουν την απόφαση. Το [καταλανικό] Υπουργείο Παιδείας δεν υπάκουσε στους όρους της απόφασης του Δικαστηρίου. Η Generalitat επέλεξε να εκδώσει νομοθετικό διάταγμα (νομοθετικό διάταγμα 6/2022) και νόμο (νόμος 8/2022) προκειμένου να εμποδίσει την εκτέλεση της προαναφερθείσας απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Καταλονίας. Το Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας έθεσε ζήτημα αντισυνταγματικότητας αυτών των νόμων και, προς το παρόν, το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν έχει αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού. Εν τω μεταξύ, το Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας, το οποίο αρνήθηκε να λάβει μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης της απόφασης της 16ης Δεκεμβρίου 2020, εξακολουθεί να εκδίδει μεμονωμένες αποφάσεις υπέρ της δίγλωσσης διδασκαλίας για τις θιγόμενες οικογένειες. Κατά την άποψη του αναφέροντος, ανοίγεται ένα κενό στην αυστηρή επιβολή ενός μονογλωσσικού σχολείου στα καταλανικά, το οποίο επιθυμούν οι εθνικιστές.

Συνάντηση με εκπροσώπους γονέων που θίγονται από το μοντέλο γλωσσικής εμπάπτισης – Βαρκελώνη

- Ο *Javier Pulido* παρουσίασε την υπόθεσή του. Είναι πατέρας μιας μαθήτριας από την Canet de Mar (δήμος στην περιοχή Βαρκελώνης), ο οποίος αιτήθηκε δικαστικά τη διδασκαλία του 25 % των μαθημάτων στα ισπανικά για την κόρη του (4 ετών) το 2019 και στη συνέχεια δέχθηκε παρενόχληση λαμβάνοντας μηνύματα σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης που προσέβαλλαν την οικογένεια. Ο κ. Pulido κατήγγειλε τη συνενοχή του σχολείου και των περιφερειακών αρχών στην παρενόχληση. Ο κ. Pulido κατέθεσε ως μάρτυρας ενώπιον των δικαστών της Βαρκελώνης που ανέκριναν αρκετούς χρήστες του Twitter οι οποίοι είχαν δημοσιεύσει προσβλητικά μηνύματα κατά της οικογένειας και ζητούσαν την απομόνωση της μαθήτριας. Οι χρήστες αυτοί ανάρτησαν σχόλια με «ταπεινωτικές και οδυνηρές εκφράσεις» εναντίον των γονέων της μαθήτριας. Όπως αναφέρεται λεπτομερώς από την Εισαγγελία στη σχετική καταγγελία, σε ένα από τα μηνύματα αποκαλούσαν την οικογένεια «μη ενταγμένους εποίκους και τρομοκράτες», ενώ σε κάποιο άλλο μήνυμα οι εναγόμενοι χαρακτήριζαν την οικογένεια ως «φασίστες». Το αίτημα για διδασκαλία του 25 % των μαθημάτων στα ισπανικά στην τάξη της κόρης του στο σχολείο Turó del Drac του Canet de Mar έγινε δεκτό, και το δικαστήριο διέταξε προληπτικά μέτρα για την επιβολή της απόφασης.

- Ο *Agustín Fernández* παρουσίασε την υπόθεσή του. Είναι πατέρας ενός μαθητή από το Mataró (Ματαρό, πρωτεύουσα κομητείας Μαρέσμε στην Καταλονία), ο οποίος αιτήθηκε επίσης δικαστικά, το 2015, να διδάσκεται ο γιος του το 25 % των μαθημάτων στα ισπανικά. Εκτυλίχθηκε το ίδιο σενάριο όπως και στο προηγούμενο παράδειγμα, με διαδηλώσεις μπροστά στο σχολείο εναντίον της διδασκαλίας κατά 25 % στα ισπανικά, εκφοβισμό του μαθητή, και τους εκπαιδευτικούς να ζητούν να μην εφαρμοστεί η απόφαση. Στο τέλος, το σχολείο παραχώρησε μία ακόμη ώρα διδασκαλίας μαθηματικών στα ισπανικά, αλλά με βιβλίο γραμμένο στα καταλανικά. Εξήγησε ότι η διεκδίκηση του συνταγματικού δικαιώματος του μαθητή είχε υψηλό κόστος για την οικογένεια. Η εχθρική στάση των εκπαιδευτικών, η άρνηση του σχολείου να εκτελέσει τη δικαστική απόφαση, και η πολιτική πίεση, τούς ανάγκασαν να αλλάξουν σχολείο.
- Η *Dafne Ungerer* παρουσίασε την υπόθεσή της. Είναι μητέρα δύο παιδιών. Ζήτησε περισσότερες ώρες ισπανικών και αγγλικών σε ένα σχολείο του δήμου Castelldefels, αλλά ο διευθυντής αντιτάχθηκε στο αίτημα. Εκατό γονείς υποστήριξαν την αλλαγή του γλωσσικού προγράμματος ώστε να συμπεριληφθούν περισσότερες ώρες στην ισπανική και αγγλική γλώσσα. Συνέταξαν μια πρόταση γλωσσικού προγράμματος, την οποία υπέγραψαν τελικά 30 οικογένειες, ζητώντας να μπορούν οι μαθητές να παρακολουθούν μαθήματα στα καταλανικά, τα ισπανικά και τα αγγλικά. Αντιμετώπισαν παρενόχληση από άλλες οικογένειες και την εχθρική στάση των εκπαιδευτικών και του διευθυντή. Το δημοτικό συμβούλιο του Castelldefels εξέδωσε επίσημη δήλωση και κατηγόρησε τους γονείς ότι έπληξαν την ειρηνική συνύπαρξη ζητώντας περισσότερες ώρες διδασκαλίας στα ισπανικά. Σε μια σύνοδο ολομέλειας, το δημοτικό συμβούλιο ζήτησε από την Generalitat να μην συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου. Υπό την πίεση των πολιτικών ομάδων και των μέσων ενημέρωσης, οι οικογένειες έφυγαν είτε από το σχολείο είτε από την Καταλονία.

Μετά τις παρουσιάσεις των γονέων, οι βουλευτές του ΕΚ **κ. Jana Toom** και **κ. Peter Jahr** έλαβαν τον λόγο για μια συζήτηση με τη μορφή ερωταπαντήσεων.

Ρώτησαν ποια ατμόσφαιρα κυριαρχεί στα σχολεία, ζήτησαν να μάθουν πώς η κρίση της COVID-19 επηρέασε τους μαθητές και τι κρύβεται πίσω από τον αποκλεισμό της διδασκαλίας στα ισπανικά.

Οι γονείς απάντησαν ότι το πρόβλημα είναι ο εθνικισμός, ο οποίος έχει ως στόχο να επιτευχθεί ανεξαρτησία στην επόμενη γενιά, και η γλώσσα είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κατήχησης, ενώ γίνονται αλλαγές ακόμα και στην ιστορία. Δεν είναι παιδαγωγικού χαρακτήρα ο λόγος πίσω από τον αποκλεισμό της ισπανικής γλώσσας, αλλά ιδεολογικού χαρακτήρα. Η Generalitat δεν γνωρίζει ποια είναι η μητρική γλώσσα των μαθητών. Τα γλωσσικά προγράμματα των σχολείων, τα οποία κανονικά θα έπρεπε να βασίζονται σε αυτές τις στατιστικές, δεν τις εξετάζουν αναλυτικά. Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία παιδαγωγική προσέγγιση ως βάση για τη γλωσσική διδασκαλία. Ο μόνος στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα μονόγλωσσο καταλανικό σχολείο και να αποκλειστεί η ισπανική γλώσσα. Οι γονείς εξήγησαν ότι οι αρχές θέλουν να εξαλείψουν τα ισπανικά από τον δημόσιο βίο, και ότι ο μόνος πολιτισμός που λαμβάνει επιδοτήσεις από τον δημόσιο τομέα είναι ο καταλανικός. Αν αντιτίθεται στον γλωσσικό εθνικισμό, περιθωριοποιείσαι κοινωνικά. Οι γονείς πιστεύουν ότι αυτό αντιβαίνει στην κινητικότητα των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα και δημιουργεί μια ενδογενή κοινωνία.

Συνάντηση με τους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών – Βαρκελώνη

Η κ. *Iolanda Segura* είναι εκπρόσωπος της USTEC-STEs. Αυτή η συνδικαλιστική οργάνωση εκπροσωπεί την πλειονότητα των εκπαιδευτικών στο εκπαιδευτικό σύστημα της Καταλονίας. Τάσεται υπέρ του σημερινού συστήματος πλήρους εμβάπτισης στην καταλανική γλώσσα, καθώς πιστεύει ότι είναι ένα μοντέλο ενσωμάτωσης, επειδή οι μαθητές δεν διαχωρίζονται με βάση τη γλώσσα. Έχει αποδειχθεί ένα επιτυχημένο μοντέλο που προάγει την κοινωνική συνοχή. Η κ. Segura δήλωσε ότι το 54 % των μαθητών δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την καταλανική: ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι είναι μια μειονοτική γλώσσα, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη διδασκαλία της. Η γνώμη της βασίζεται στα συμπεράσματα του Fernand de Varennes, ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών για θέματα μειονοτήτων. Στην έκθεσή του αναφορικά με την επίσημη επίσκεψή του στην Ισπανία το 2019, έθεσε το ζήτημα της γλώσσας διδασκαλίας και των δικαστικών αποφάσεων, και εξέφρασε την ανησυχία του μήπως οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου της Καταλονίας κατά του μοντέλου εμβάπτισης στην καταλανική γλώσσα συνεπάγονται λιγότερη έκθεση στα καταλανικά. Η κ. Segura εξήγησε ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τα παιδιά που είναι ενταγμένα στο πρόγραμμα εμβάπτισης στα καταλανικά έχουν την ίδια επάρκεια στα ισπανικά, τα μαθηματικά και στα άλλα σχολικά μαθήματα με τα παιδιά που εκπαιδεύονται στα ισπανικά, ενώ παράλληλα αποκτούν ευχέρεια στα καταλανικά. Κατά την άποψή της, αν υπήρχε λιγότερη έκθεση στα καταλανικά, πολλά παιδιά με ισπανόφωνο υπόβαθρο δεν θα μάθαιναν σωστά τα καταλανικά, δεδομένου ότι είναι μια μειονοτική γλώσσα, ενώ τα ισπανικά παραμένουν γλώσσα της πλειονότητας στη χώρα. Επιπλέον, δεδομένου ότι η ισπανική είναι η κύρια γλώσσα στη χώρα, η καθημερινή χρήση και έκθεση σε αυτήν είναι ήδη διασφαλισμένη και πλεονεκτική.

Μετά την παρέμβαση, οι βουλευτές του ΕΚ **κ. Jana Toom**, **κ. Peter Jahr**, **κ. Kosma Zlotowski** και **κ. Maria Angela Danzi** έλαβαν τον λόγο για μια συζήτηση με τη μορφή ερωταπαντήσεων.

Η κ. *Jana Toom* ζήτησε να μάθει τα αποτελέσματα της τελευταίας έκθεσης PISA, που δημοσιεύτηκε το 2023, η οποία κατέδειξε τις χαμηλές ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών στην Καταλονία στην κατανόηση κειμένου και τα μαθηματικά. Η κ. *Segura* δήλωσε ότι αυτό είναι το αποτέλεσμα κακών νεοφιλελεύθερων εκπαιδευτικών πολιτικών, δημοσιονομικών περικοπών και χαλάρωσης στη διαδικασία της γλωσσικής εμβάπτισης· είπε ότι πρέπει να συνεχίσουν, με σκοπό την πλήρη εμβάπτιση, για να επιτύχουν τους στόχους τους. Εξήγησε ότι τα σχολεία δεν κάνουν διακρίσεις ούτε διαχωρισμούς με βάση τη γλώσσα, και αν ορισμένα παιδιά ζητούν να διδάσκονται το 25 % των μαθημάτων στα ισπανικά, αυτό παραβιάζει τα δικαιώματα της πλειονότητας των συμμαθητών που δεν έχουν ζητήσει κάτι τέτοιο. Κατά την άποψή της, αυτό είναι ενάντια στα δικαιώματα της πλειονότητας.

Ο κ. *Kosma Zlotowski* δήλωσε ότι υπάρχουν δύο επίσημες γλώσσες στην Καταλονία και πρέπει να γίνονται σεβαστές και οι δύο. Κατ' αυτόν, το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα είναι ένα σαφές μοντέλο επικράτησης της μιας γλώσσας έναντι της άλλης.

Η κ. *Maria Angela Danzi* δήλωσε ότι οι δικαστικές αποφάσεις πρέπει να γίνονται σεβαστές και η εθνική κυβέρνηση πρέπει να θεσπίσει νόμο για να αποσαφηνίσει την κατάσταση, και αναρωτιέται αν οι ώρες διδασκαλίας είναι αρκετές για να διδαχθούν οι μαθητές σε επαρκή βαθμό την ισπανική γλώσσα. Η κ. *Segura* απάντησε ότι μία ή δύο ώρες επαρκούν για την εκμάθηση της ισπανικής γλώσσας, δεδομένου ότι ομιλείται από την πλειονότητα.

Όταν η κ. *Jana Toom* ρώτησε ποια πρακτική λύση προτείνεται στους αναφέροντες, η κ. *Segura* απάντησε ότι πρέπει να μάθουν καταλανικά.

Ο κ. *Peter Jahr* είπε ότι οι δικαστικές αποφάσεις πρέπει να εφαρμόζονται και ότι δεν καταλαβαίνει γιατί η διδασκαλία ενός δεύτερου «κύριου μαθήματος» στην ισπανική γλώσσα, μαζί με το ίδιο το μάθημα της γλώσσας, θα καταστρέψει το καταλανικό σύστημα γλωσσικής εκμάθησης. Η κ. *Segura* απάντησε ότι θα συνεχιστεί ο αγώνας για τη μη εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων και ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν την υποστήριξη της πλειονότητας της καταλανικής κοινωνίας και θα συνεχίσουν με το μοντέλο πλήρους εκμάθησης.

Τρίτη 19 Δεκεμβρίου 2023

Συνάντηση με μέλη του δικαστικού σώματος: Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (TSJC, Ανώτατο Δικαστήριο Καταλονίας) – Βαρκελώνη

- *Jesús María Barrientos Pacho – Πρόεδρος του TSJC*

Ο πρόεδρος του TSJC ευχαρίστησε την αντιπροσωπεία για την επίσκεψη, καθώς το TSJC είναι το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο για τις δικαστικές διαδικασίες που αφορούν το ζήτημα της γλωσσικής εκμάθησης στην Καταλονία. Το εν λόγω δικαστήριο έχει τρία τμήματα: το πολιτικό-ποινικό, το κοινωνικό και το διοικητικό. Από το 2019, ο κ. *Javier Aguayo Mejía* είναι πρόεδρος του Διοικητικού Τμήματος, το οποίο εξέδωσε την απόφαση σχετικά με τη γλωσσική εκμάθηση: απόφαση του TSJC της 20ής Δεκεμβρίου 2020.

Εξήγησε την άποψή του σε σχέση με τη διαμάχη. Από το 1994, υπάρχουν διαμάχες σε σχέση με το μοντέλο γλωσσικής εκμάθησης και αμέτρητες προσφυγές από γονείς που επιθυμούσαν μεγαλύτερη παρουσία της ισπανικής γλώσσας στην εκπαίδευση. Το Συνταγματικό Δικαστήριο έκρινε ότι: πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στα καταλανικά λόγω της πρόσφατης ιστορίας, αλλά τα ισπανικά πρέπει επίσης να έχουν σημαντική θέση, και οι δύο γλώσσες είναι συνεπίσημες. Αντιμέτωπο με την αδράνεια της Generalitat που δεν καθιέρωσε την «εύλογη χρήση» των δύο γλωσσών στο εκπαιδευτικό σύστημα, το Υπουργείο Παιδείας άσκησε προσφυγή και το Ανώτατο Δικαστήριο επιβεβαίωσε την απόφαση στις 12/20/2020.

Η Generalitat έπρεπε να εκδώσει τους διοικητικούς κανόνες για την εκτέλεση της απόφασης, και η Ανώτατη Επιθεώρηση Εκπαίδευσης έπρεπε να παρακολουθήσει την εκτέλεσή της. Η Ανώτατη Επιθεώρηση Εκπαίδευσης δεν εκπλήρωσε το καθήκον της να συνεργαστεί. Το καταλανικό κοινοβούλιο θέσπισε νόμο και νομοθετικό διάταγμα προκειμένου να εμποδίσει την εκτέλεση της απόφασης. Κατά συνέπεια, το παρόν δικαστήριο έθεσε ζήτημα συνταγματικότητας στο Συνταγματικό Δικαστήριο, το οποίο δεν έχει ακόμη επιλύσει το ζήτημα.

Παράλληλα, λαμβάνεται μέριμνα για τις νόμιμες απαιτήσεις των γονέων και παρέχεται ένα εύλογο ποσοστό διδασκαλίας στα ισπανικά στις τάξεις των παιδιών τους, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25 % του προγράμματος σπουδών (ισπανική γλώσσα και λογοτεχνία, και ένα ακόμη βασικό μάθημα). Ως αποτέλεσμα προκαλούνται μεγάλες κοινωνικές αντιπαραθέσεις, διαδηλώσεις μπροστά στο δικαστήριο, αλλά και παρενόχληση γονέων και μαθητών, οι οποίοι δέχονται πιέσεις να φύγουν ή να προσαρμοστούν, ή αγνοούνται. Κατά την άποψή του, υπάρχει ξενοφοβία. Η περιφερειακή διοίκηση εκπαίδευσης δεν παρέχει διευκολύνσεις, και οι οικογένειες που ασκούν τα δικαιώματά τους αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω παρενόχλησης.

- *Javier Aguayo Mejía – Πρόεδρος της Sala Contencioso administrativa (Διοικητικό Τμήμα του Ανωτάτου Δικαστηρίου Καταλονίας)*

Ο κ. *Javier Aguayo Mejía* δήλωσε ότι η δικαστική κατάσταση δεν έχει επιδεινωθεί, αλλά η πολιτική αντίδραση είναι εντονότερη, δεδομένου ότι έχουν εκδοθεί δύο νόμοι (νόμος 6/2022

και νόμος 8/2022) με σκοπό να εμποδιστεί η εκτέλεση της απόφασης (STSJ της Καταλονίας της 16ης Δεκεμβρίου 2020). Για τον λόγο αυτό, το Δικαστήριο έθεσε ζήτημα συνταγματικότητας αυτών των δύο νόμων και αναμένει να επιλυθεί αυτό το ζήτημα της συνταγματικότητας.

Ωστόσο, λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα ζητήματα των πολιτών και εκδίδονται αποφάσεις που διασφαλίζουν την παρουσία των ισπανικών, παράλληλα με τα καταλανικά, στη διαδικασία εκπαίδευσης των μαθητών που διαμαρτύρονται. Ο ίδιος παραδέχεται την κριτική και την δυσαρέσκεια που στρέφεται κατά του δικαστικού σώματος, αλλά όχι τη λεγόμενη «οπλοποίηση του δικαίου». Δηλώνει ότι δεν είναι δυνατό να ζητείται από τους πολίτες να γίνουν ήρωες για να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, για να διεκδικήσουν τη διδασκαλία του 25 % των βασικών μαθημάτων στα ισπανικά. Πρέπει να τηρούνται οι νόμοι και οι δικαστικές αποφάσεις, και να προστατεύονται οι μειονότητες. Εξηγεί ότι, για να επιλυθεί η διαμάχη, πρότεινε τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών: όμως η περιφερειακή διοίκηση δεν μπορούσε να αναλάβει τη δέσμευση να διδάσκονται δύο βασικά μαθήματα στα ισπανικά. Κατά την άποψή του, υπάρχει πολιτικό πρόβλημα.

Εξήγησε ότι η απόφαση του Δικαστηρίου να γίνεται 25 % της εκπαίδευσης στα ισπανικά ως ελάχιστο ποσοστό, ελήφθη μετά από μελέτη παρόμοιων καταστάσεων ανά την Ευρώπη και ειδικότερα στο Βέλγιο.

Η κ. *Jana Toom* ρώτησε αν η ρητορική μίσους διώκεται. Ο πρόεδρος απάντησε ότι η Εισαγγελία έχει κινήσει διαδικασίες κατά της ρητορικής μίσους μετά τις ενέργειες παρενόχλησης κατά των μαθητών. Η κ. Toom ρώτησε πώς είναι η τρέχουσα κατάσταση και ο πρόεδρος απάντησε ότι η καθημερινή δικαστική δραστηριότητα είναι κανονική, αλλά όταν κρίνεται ένα ευαίσθητο ζήτημα, τίθεται θέμα επιβεβαίωσης της ταυτότητας, ωστόσο οι πολίτες εμπιστεύονται τη δικαιοσύνη. Η διαμάχη για τα γλωσσικά θέματα δεν έχει επιδεινωθεί· η κατάσταση είναι σταθερή, εν αναμονή της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου.

Ο κ. *Peter Jahr* ρώτησε πώς διορίζονται οι δικαστές και ο πρόεδρος περιέγραψε τον μηχανισμό διορισμού τους. Ο πρόεδρος εξήγησε ότι για την πλήρωση των θέσεων διενεργείται διαγωνισμός, και το «Consejo General del Poder Judicial» διορίζει τους δικαστές. Ερωτηθείς σχετικά με τις συνέπειες της μη τήρησης των δικαστικών αποφάσεων, ο πρόεδρος απάντησε ότι έχει καταστροφικές συνέπειες, καθώς υπάρχει έλλειψη σεβασμού στη διάκριση των εξουσιών, αλλά η καταλανική κοινωνία θέλει να ζήσει χωρίς διαμάχες και να επιστρέψει στην αρμονία. Ο πρόεδρος εξήγησε ότι οι πολιτικοί έχουν χρησιμοποιήσει το γλωσσικό ζήτημα στην πολιτική τους ατζέντα, αλλά οι πολίτες έχουν γλωσσικά δικαιώματα και, δεδομένου ότι και οι δύο γλώσσες είναι συνεπίσημες, και οι δύο πρέπει να είναι κοινές γλώσσες επικοινωνίας, με προτεραιότητα στα καταλανικά, αλλά χωρίς να αποκλείονται τα ισπανικά. Το πρόβλημα είναι η έλλειψη συνεργασίας της καταλανικής διοίκησης, η απαξίωση των δικαστικών αποφάσεων και τα προβλήματα με τη διάκριση των εξουσιών.

Ο κ. *Kosma Zlotowski* δήλωσε ότι η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου θα είναι καθοριστική.

Η κ. *Maria Angela Danzi* επισήμανε ότι πρέπει να γίνει σεβαστό το συνεπίσημο καθεστώς των γλωσσών (άρθρο 35 του Καταστατικού της Καταλονίας).

Επίσκεψη στο σχολείο: Centro de Educación Especial (Κέντρο Ειδικής Εκπαίδευσης) «Can Rigol» – Δήμος El Prat de Llobregat

Την αντιπροσωπεία υποδέχθηκε ο *Rodrigo Fafian Amado*, διευθυντής του Can Rigol, σχολείου ειδικής εκπαίδευσης για παιδιά, εφήβους και νεαρούς ενήλικες ηλικίας 3 έως 21 ετών. Το σχολείο έχει 109 μαθητές με διάφορες αναπηρίες, η πλειονότητα των οποίων είναι στο φάσμα του αυτισμού (60 %). Παιδιά με πιστοποιημένη αναπηρία εισάγονται σε αυτό το ειδικό σχολείο από άλλα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το δίπλωμα που αποκτούν είναι δίπλωμα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και κατευθύνονται σε διάφορους τομείς εργασίας, εργοθεραπείες ή ειδικά εργαστήρια (όπως κηπουρική ή εργασία σε προσαρμοσμένο περιβάλλον). Η εκπαίδευση είναι εξατομικευμένη και υπάρχει ένα ατομικό σχέδιο υποστήριξης για κάθε μαθητή. Η γνωστική γλώσσα των μαθητών γίνεται σεβαστή, αν και δίνεται προτεραιότητα στην καταλανική γλώσσα, δεδομένου ότι αυτή είναι η γλώσσα διδασκαλίας. Με βάση το σχολικό και το γλωσσικό τους πρόγραμμα, τα ειδικά σχολεία έχουν μια συγκεκριμένη γλώσσα επικοινωνίας με τους μαθητές, η οποία είναι η καταλανική. Ωστόσο, οι περισσότεροι από τους μαθητές είναι αυτιστικοί και δεν θα αναπτύξουν ποτέ την ικανότητα ομιλίας. Ως εκ τούτου, η ενδεδειγμένη επικοινωνία είναι ένα σύστημα βασισμένο στην εικόνα. Οι οικογένειες και ο σύλλογος διδασκόντων δεν επιβάλλουν γλώσσες· είναι μια κοινότητα που αγωνίζεται για την κοινωνική ένταξη και για την ανάπτυξη των γλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών τους στα καταλανικά ώστε να μπορέσουν να βρουν μια εργασία στο μέλλον.

Η κ. *Maria Angela Danzi* συνεχάρη τον διευθυντή για το εκπαιδευτικό του έργο.

Ο κ. *Kosma Zlotowski* και ο κ. *Peter Jahr* ρώτησαν ποια είναι η μητρική γλώσσα της πλειονότητας των μαθητών και γιατί όλες οι πληροφορίες σχετικά με το σχολείο είναι στα καταλανικά. Επιπλέον, ο κ. Zlotowski ρώτησε γιατί ο ιστότοπος δεν είναι δίγλωσσος (ισπανικά/καταλανικά), προκειμένου οι ισπανόφωνες οικογένειες να μπορούν να κατανοήσουν το έργο του σχολείου (ο ιστότοπος είναι στα αγγλικά και στα καταλανικά). Ο διευθυντής εξήγησε ότι η πλειονότητα των μαθητών έχουν την ισπανική ως μητρική τους γλώσσα, αλλά ότι οι οικογένειες καταλαβαίνουν τα καταλανικά. Πρόσθεσε ότι το σχολείο ήταν έτοιμο να μεταφράσει την επικοινωνία του στα ισπανικά, αλλά ότι τα μηνύματα επικοινωνίας δεν προβλεπόταν να αποστέλλονται στα ισπανικά.

Ο κ. *Albert Grau Montero*, διευθυντής Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης στην κομητεία *el Baix Llobregat*, παρενέβη για να επισημάνει ότι πρέπει να εφαρμοστεί ο καταλανικός νόμος 8/2022.

Επίσκεψη στο σχολείο: Instituto Salvador Dalí – Δήμος El Prat de Llobregat

Ο διευθυντής του Instituto Salvador Dalí, *Marcel Roda Panades*, υποδέχθηκε την αντιπροσωπεία. Αυτό το δημόσιο σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει 38 χρόνια ιστορίας. Αριθμεί περίπου 700 μαθητές. Ο δήμος El Prat de Llobregat έχει μεγάλο πληθυσμό μεταναστών, οι περισσότεροι από τους οποίους μιλούν ισπανικά. Αυτό εγείρει δυσκολίες για τους εκπαιδευτικούς, καθώς στόχος του σχολείου είναι η καθιέρωση των καταλανικών προς χρήση από τους μαθητές. Στο προαύλιο επιτρέπεται να μιλούν ισπανικά, αλλά με τους δασκάλους οι μαθητές πρέπει να μιλούν στα καταλανικά. Ο στόχος είναι να μάθουν άριστα και τις δύο γλώσσες. Το γλωσσικό πρόγραμμα του σχολείου είναι στα καταλανικά.

Ο κ. *Albert Grau Montero*, διευθυντής Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης στην κομητεία *el Baix Llobregat*, και η κ. *Ana Martín Cuello*, αντιδήμαρχος Παιδείας και Πολιτισμού στο Δημοτικό Συμβούλιο του Prat de Llobregat, συμμετείχαν στη συνάντηση ως αρμόδιες αρχές της περιοχής, μολονότι δεν είχαν προσκληθεί αρχικά να παραστούν.

Η κ. **Jana Toom** ξεκίνησε ζητώντας από τον κ. Grau Montero και την κ. Martin Cuello να συστηθούν. Κατόπιν ρώτησε πώς λειτουργεί η γλωσσική εμβάπτιση στην πράξη, και ο διευθυντής απάντησε ότι μόνο το μάθημα της ισπανικής γλώσσας διδάσκεται στα ισπανικά, όλα τα άλλα μαθήματα διδάσκονται στα καταλανικά. Μόνο μια ομάδα μαθητών (30 από τους 700), κατ' εφαρμογή οριστικής δικαστικής απόφασης, διδάσκεται το 25 % των μαθημάτων στα ισπανικά (στη συγκεκριμένη περίπτωση, τη φυσική αγωγή και τα μαθηματικά, μαζί με τα μαθήματα ισπανικής γλώσσας). Μια συγκεκριμένη δικαστική απόφαση που αφορά έναν μαθητή ισχύει και για όλους τους συμμαθητές. Δεν είναι απόφαση του σχολείου, είναι δικαστική εντολή. Ο ιστότοπος του σχολείου είναι αποκλειστικά στα καταλανικά, καθώς αυτή είναι η γλώσσα επικοινωνίας με τις οικογένειες, παρότι είναι κυρίως ισπανόφωνες.

Ο διευθυντής εξήγησε ότι ο τελικός στόχος είναι, στο τέλος της σχολικής φοίτησης, να έχει κατακτήσει ο μαθητής και τις δύο γλώσσες και, προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, ο ίδιος προτιμά να μην συζητά για ποσοστά. Εξήγησε ότι, στις εξωτερικές εξετάσεις για την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο, το σχολείο έχει καλά αποτελέσματα, καλύτερα από τον μέσο όρο στην Καταλονία, γεγονός που αποδεικνύει ότι το σύστημα λειτουργεί.

Ο κ. **Peter Jahr** ρώτησε γιατί οι άλλοι μαθητές δεν έχουν περισσότερες ώρες μαθημάτων στα ισπανικά, και ο διευθυντής απάντησε ότι ισχύει το γλωσσικό πρόγραμμα του σχολείου, και ότι από το 2022 και μετά μόνο μία ομάδα, αυτή την οποία αφορά η απόφαση του δικαστηρίου, έχει περισσότερες ώρες στα ισπανικά.

Η κ. **Maria Angela Danzi** δήλωσε ότι, δεν είναι φυσιολογικό ένας δικαστής να αποφασίζει για την παιδαγωγική κατάσταση των μαθητών, ρώτησε ποια είναι η μητρική γλώσσα της πλειονότητας των μαθητών, πώς καλύπτονται τα κενά των ισπανόφωνων και αν στο μέλλον οι μαθητές του σχολείου θα μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις των εθνικών διοικήσεων.

Ο κ. **Grau Montero** επέμεινε ότι ο καταλανικός νόμος 8/2022 πρέπει να εφαρμόζεται, και εφόσον ο ίδιος συνιστά την ανώτατη εκπαιδευτική αρχή στην περιοχή, ο νόμος αυτός τηρείται. Η κ. **Martin Cuello** συμμερίζεται την άποψη αυτή.

Συνάντηση με ενώσεις/εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και εκπαιδευτικούς – Βαρκελώνη

- *Elena Sintes, «Fundació Bofill»*

Στόχος των καταλανικών σχολείων είναι να εξασφαλίσουν ότι οι μαθητές τους θα αποκτήσουν υψηλό επίπεδο ικανότητας στην καταλανική και ισπανική γλώσσα. Οι μαθητές θα πρέπει να μπορούν να επικοινωνούν πλήρως και με ευχέρεια στα καταλανικά και τα ισπανικά. Για να επιτύχει αυτές τις γλωσσικές δεξιότητες, η Καταλονία έχει υιοθετήσει, από τη δεκαετία του 1980, ένα ενιαίο μοντέλο μη διαχωρισμού των μαθητών με βάση τη γλώσσα. Οι μαθητές δεν διαχωρίζονται ανάλογα με την καταγωγή ή τη γλώσσα της οικογένειας. Όλοι οι μαθητές είναι μαζί στην ίδια τάξη ώστε να αποφεύγεται η διαίρεση της καταλανικής κοινωνίας σε ξεχωριστές γλωσσικές κοινότητες. Σε πολλές περιπτώσεις οι μαθητές δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν με άλλον τρόπο αυτές τις δεξιότητες, μην έχοντας καμία πρόσβαση στην καταλανική γλώσσα και καμία σχέση με καταλανόφωνους στο πλαίσιο της οικογένειας ή της γειτονιάς τους. Λόγω του μειονοτικού καθεστώτος των καταλανικών, πολλά παιδιά δεν έχουν άλλο μέρος να μάθουν και να μιλήσουν καταλανικά με έναν συνήθη, καθημερινό τρόπο, εκτός από το σχολείο. Η ισχύουσα νομοθεσία υποχρεώνει το εκπαιδευτικό σύστημα να εξασφαλίζει ότι όλοι οι μαθητές θα αποκτήσουν ένα πλήρες σύνολο προφορικών και γραπτών δεξιοτήτων στα καταλανικά και

τα ισπανικά. Όλοι οι μαθητές καλούνται επίσης να μάθουν μια ξένη γλώσσα, ανεξάρτητα από τη γλώσσα που ομιλείται στο σπίτι κατά την έναρξη της εκπαιδευτικής πορείας τους.

Η γλωσσική πραγματικότητα στις εκπαιδευτικές δομές είναι ιδιαίτερα πολύμορφη. Τα καταλανικά δεν είναι πάντα, ούτε παντού, η κυρίαρχη γλώσσα. Σύμφωνα με μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 2022 από το γραφείο της Διαμεσολαβήτριας στην Καταλονία, τα καταλανικά είναι η συνήθης γλώσσα στο 62,1 % των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (τα ισπανικά στο 33,1 %) και στο 60,6 % των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (τα ισπανικά στο 32,9 %).

Εξηγεί ότι, κατά την άποψή της, οι διαφορές στα σχολικά αποτελέσματα δεν σχετίζονται με τη γλώσσα των σχολείων, αλλά με άλλους παράγοντες: η δοκιμασία PISA παρέχει δεδομένα σχετικά με τη σχέση μεταξύ της οικογενειακής γλώσσας και των αποτελεσμάτων σε δοκιμασίες δεξιοτήτων στα μαθηματικά, τις φυσικές επιστήμες και την κατανόηση κειμένου. Αυτές οι μελέτες επιβεβαιώνουν ότι η γλώσσα του σχολείου και η γλώσσα της οικογένειας του μαθητή δεν καθορίζουν τις δυνατότητες του μαθητή να επιτύχει καλά αποτελέσματα στην κατανόηση κειμένου, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες. Οι κύριες μεταβλητές που επηρεάζουν τα αποτελέσματα στις δοκιμασίες δεξιοτήτων είναι ο κοινωνικός, οικονομικός και πολιτισμικός δείκτης των μαθητών και η ξένη καταγωγή τους. Τα αποτελέσματα του PISA 2022 καταδεικνύουν καθαρά τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, με τη δραματική πτώση των επιδόσεων για τη μεγάλη πλειονότητα των χωρών του ΟΟΣΑ και με ιδιαίτερα απότομη πτώση στην Καταλονία. Έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση της ευαλωτότητας των μαθητών στην Καταλονία. Το ποσοστό των μαθητών μεταναστευτικού υποβάθρου έχει αυξηθεί κατακόρυφα τα τελευταία τέσσερα χρόνια, φθάνοντας το 24 % του μαθητικού πληθυσμού. Υπάρχει επίσης αύξηση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (SEN) και των κοινωνικοοικονομικά ευάλωτων μαθητών. Η κοινωνική πολυμορφία που αντιμετωπίζουν τα καταλανικά σχολεία επιτάσσει να θέτουν την καταλανική γλώσσα στο επίκεντρο της μαθησιακής εμπειρίας, διατηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη λειτουργία της ως αντισταθμιστικού παράγοντα για τις ανισότητες λόγω καταγωγής, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι μαθητές θα αποκτήσουν υψηλό επίπεδο ευχέρειας τόσο στην καταλανική όσο και στην ισπανική γλώσσα. Ένα από τα πλεονεκτήματα της γνώσης των καταλανικών είναι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η εύρεση εργασίας. Κατά την άποψή της, η γνώση αυτή ευνοεί την κοινωνική κινητικότητα, και η παρουσία της καταλανικής γλώσσας στο σχολείο εξασφαλίζει την κοινωνική ένταξη.

- *Carlos Silva Compañón και Sonia Sierra, «Docentes Libres»*

Οι Docentes Libres (Ελεύθεροι Εκπαιδευτικοί) είναι μια ομάδα δράσης εκπαιδευτικών με έδρα την Καταλονία που αγωνίζονται για τα θεμελιώδη δικαιώματα όσων εκπαιδευτικών πλήττονται από τις εθνικιστικές πολιτικές των καταλανικών κυβερνήσεων, οι οποίες χρησιμοποιούν τα σχολεία και την εκπαίδευση ως μέσο πολιτικής.

Η Ισπανία κατέχει ένα από τα μεγαλύτερα συστήματα διοικητικής αποκέντρωσης παγκοσμίως. Οι περιφερειακές κυβερνήσεις έχουν τον έλεγχο της εκπαίδευσης, της υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της διοίκησης. Η περιφερειακή κυβέρνηση της Καταλονίας έχει ένα από τα υψηλότερα επίπεδα αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη. Παρά το γεγονός αυτό, οι εθνικιστικές κυβερνήσεις, οι οποίες κυβερνούν την Καταλονία από τις απαρχές της ισπανικής δημοκρατίας, αυτοπαρουσιάζονται ως θύματα και ενδύουν τη θυματοποίηση με μια συγκεκριμένη ρητορική. Η μόνιμη έκκλησή τους για προστασία των καταλανικών ως μειονοτικής γλώσσας είναι πολιτική στρατηγική για την εδραίωση μιας αποκλειστικής εθνικής ταυτότητας, με τελικό

στόχο τους την ανεξαρτησία της Καταλονίας. Θύματα αυτής της πολιτικής στρατηγικής είναι, αφενός, οι μαθητές και το δικαίωμά τους σε μια επωφελή εκπαίδευση προς το βέλτιστο συμφέρον τους, και, αφετέρου, τα θεμελιώδη δικαιώματα των εκπαιδευτικών. Στο εκπαιδευτικό σύστημα της Καταλονίας, το μοντέλο της καθολικής και υποχρεωτικής γλωσσικής εκμάτευσης στα καταλανικά αποτελεί το άλλοθι για τον αποκλεισμό των ισπανικών, τον περιορισμό τους στην κατηγορία μιας οικογενειακής γλώσσας, και την ανάπτυξη μιας αποκλειστικής καταλανικής ταυτότητας. Κατά την άποψή του, τα καταλανικά δεν είναι μειονοτική γλώσσα. Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα της Generalitat για τη χρήση των γλωσσών, η οποία δημοσιεύθηκε το 2018, το 36 % των Καταλανών αυτοπροσδιορίζονται ως καταλανόφωνοι και το 46 % ως ισπανόφωνοι, ενώ το 7 % αυτοπροσδιορίζονται ως δίγλωσσοι. Το ποσοστό κατανόησης και των δύο γλωσσών είναι κοντά στο 100 %. Από γλωσσική άποψη, η Καταλονία είναι δίγλωσση κοινωνία.

Ο κ. *Silva Compañón* επέκρινε τις ιδέες στις οποίες βασίζεται η υποχρεωτική γλωσσική εκμάτευση:

1. Στόχος της εκμάτευσης είναι η απόκτηση ισοδύναμης γνώσης των δύο επίσημων γλωσσών μέχρι το τέλος του σταδίου της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Η έννοια της «γλωσσικής εκμάτευσης» είναι εσφαλμένη και παραπλανητική. Για πάνω από το 30 % των Καταλανών μαθητών με μητρική γλώσσα την καταλανική, δεν πρόκειται για μοντέλο εκμάτευσης αλλά για μονόγλωσσο σύστημα στη μητρική τους γλώσσα. Επομένως, οι μαθητές που μιλούν καταλανικά βρίσκονται σε πλεονεκτική μαθησιακή θέση σε όλα τα εκπαιδευτικά στάδια. Τα σχολικά γλωσσικά προγράμματα, τα οποία υποτίθεται ότι έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να εξισορροπήσουν τη γλωσσική κατάσταση, εφαρμόζουν το ίδιο μοντέλο καθολικής και υποχρεωτικής αποκλειστικής εκμάτευσης στα καταλανικά, ανεξάρτητα από το κοινωνικό και γλωσσικό πλαίσιο του σχολείου.

2. Η εκμάτευση διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή: όλοι οι διεθνείς δείκτες αποδεικνύουν ότι αυτό δεν ισχύει. Η τελευταία έκθεση PISA 2022 δείχνει ότι η εκμάτευση σε δίγλωσσες κοινότητες είναι επιζήμια για τη μάθηση εν γένει και για τη μάθηση των μεταναστών μαθητών ειδικότερα. Η Καταλονία είναι η περιοχή της Ισπανίας όπου οι ξένοι μαθητές αισθάνονται λιγότερο ενταγμένοι. Το ποσοστό σχολικής αποτυχίας των ξένων μαθητών στην Καταλονία είναι υψηλότερο από αυτό της πλειονότητας των μαθητών ξένης καταγωγής στην Ισπανία. Έχοντας παρόμοια ποσοστά μεταναστών μαθητών, η Καταλονία βρίσκεται σχεδόν ένα σχολικό έτος πίσω από τη Μαδρίτη όσον αφορά τα αποτελέσματα.

3. Ο ισχυρισμός ότι η εκμάτευση είναι ένα επιτυχημένο μοντέλο είναι, κατά την άποψή του, ένα από τα πλέον επαναλαμβανόμενα ψέματα των εθνικιστικών κυβερνήσεων της Καταλονίας. Δεν υπάρχει ούτε ένα στοιχείο που να υποστηρίζει αυτόν τον ισχυρισμό. Το τελευταίο PISA 2022 επιβεβαιώνει ότι τα αποτελέσματα της Καταλονίας έχουν σημειώσει κατακόρυφη πτώση, υποχωρώντας κάτω από τον μέσο όρο της Ισπανίας, του ΟΟΣΑ και της ΕΕ σε όλα τα μαθήματα. Στα μαθηματικά, η Καταλονία έχει χάσει 31 βαθμούς, το οποίο ισοδυναμεί με καθυστέρηση διάρκειας ενάμισι έτους στη σχολική εκπαίδευση, και είναι η έκτη χειρότερη επίδοση από τις 17 ισπανικές περιφέρειες. Η αντίδραση των περιφερειακών εκπαιδευτικών αρχών σε αυτά τα στοιχεία είναι ένας συνδυασμός άρνησης και ξενοφοβίας, καθώς τα αποδίδουν στην πανδημία και στον αριθμό των μεταναστών μαθητών.

Όσον αφορά τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, υπάρχει μια μόνιμη προσπάθεια από την πλευρά της Generalitat να αναπτύξει νέα καταπιεστικά συστήματα για να συμπληρώσει το

αποκλειστικό μοντέλο εμβάπτισης στα καταλανικά. Το τελευταίο σχέδιο για την προώθηση της χρήσης της καταλανικής γλώσσας, που ξεκίνησε το 2021, περιλαμβάνει στους στόχους του τη δημιουργία αυτού που αποκαλούν «ομάδα καθοδήγησης για τη χρήση των γλωσσών στην εκπαίδευση» σε κάθε σχολείο στην Καταλονία, δηλαδή τη δημιουργία ενός δικτύου γλωσσικής παρατήρησης συντονιζόμενου από τις εκπαιδευτικές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλοι μιλούν μόνο καταλανικά στο σχολείο, παραβιάζοντας την ελευθερία και την ιδιωτικότητα των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Πολλοί εκπαιδευτικοί θεωρούν το σχέδιο για την προώθηση της χρήσης της καταλανικής γλώσσας ως καθημερινή απειλή και μόνιμη πηγή προσωπικού άγχους και αβεβαιότητας.

Ο κ. *Kosma Zlotowski* και η κ. *Maria Angela Danzi* ρώτησαν για τη μεγάλη πτώση των σχολείων της Καταλονίας στην κατάταξη του PISA, και η κ. *Sintes* απάντησε ότι είναι συνέπεια της σημασίας που δίδεται στα οικονομικά μεγέθη στον τομέα του τουρισμού και στον τομέα των υπηρεσιών. Επισημάνει ότι τα πρόσφατα κακά αποτελέσματα του PISA οφείλονται στην έλλειψη επενδύσεων, πόρων και μιας σαφούς και σταθερής εκπαιδευτικής πολιτικής, και ότι το πρόβλημα δεν είναι η γλώσσα. Ο κ. *Silva Compañón* ανέφερε ότι η καταλανική γλώσσα δεν κινδυνεύει, σύμφωνα με τα όσα δηλώνει σαφώς η UNESCO. Υποστήριξε ότι η διδασκαλία ενός ακόμη «κύριου μαθήματος» στα ισπανικά, πέραν του ίδιου του μαθήματος της γλώσσας, δεν θα εξαφανίσει την καταλανική γλώσσα.

Συνάντηση με εκπροσώπους των αρμόδιων περιφερειακών αρχών: Conselleria d'Educació de la Generalitat (Περιφερειακό Υπουργείο Παιδείας, κυβέρνηση Καταλονίας) – Βαρκελώνη

- *Anna Simó i Castelló*, υπουργός Παιδείας στην κυβέρνηση της Καταλονίας

Εξήγησε ότι δεν μπορούσε να δεχθεί την αντιπροσωπεία για όσο χρόνο είχε προγραμματιστεί, διότι έπρεπε να παραστεί σε ραντεβού με τον πρόεδρο της Generalitat σχετικά με τα τελευταία αποτελέσματα της έκθεσης PISA και σχετικά με την εκπόνηση ενός μελλοντικού συμφώνου για την εκπαίδευση. Λόγω έλλειψης χρόνου, η αντιπροσωπεία προχώρησε απευθείας στις ερωτήσεις:

Η κ. *Jana Toom* ρώτησε γιατί δεν εφαρμόζεται η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Καταλονίας (απόφαση STSJ της Καταλονίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020).

Η κ. *Anna Simó i Castelló* απάντησε ότι η θέση του υπουργείου της είναι σύμφωνη με το νομικό πλαίσιο που απορρέει από το Σύνταγμα και το Καταστατικό της Αυτονομίας της Καταλονίας, τους νόμους και τα διατάγματα της, καθώς και τον νόμο 12/2009, της 10ης Ιουλίου, σχετικά με την εκπαίδευση στην Καταλονία, για όλα όσα αφορούν τη χρήση των γλωσσών στα σχολεία της Καταλονίας. Οι αυτόνομες περιφέρειες κάνουν χρήση των εξουσιών τους σύμφωνα με τον οργανικό νόμο της εκπαίδευσης. Ο οργανικός νόμος 8/2013, της 9ης Δεκεμβρίου, για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης (LOMCE), ευρέως γνωστός ως «νόμος Wert», ο οποίος απαιτούσε 25 % της διδασκαλίας στα ισπανικά, έχει καταργηθεί· δεν ισχύει πλέον. Εφαρμόζεται ο οργανικός νόμος 3/2020, της 29ης Δεκεμβρίου, που τροποποιεί τον οργανικό νόμο για την εκπαίδευση (LOE) του 2006 (LOMLOE) γνωστός και ως νόμος Celaá. Ο νόμος αυτός δεν ορίζει ότι η ισπανική είναι η κοινή γλώσσα επικοινωνίας στην εκπαίδευση, σε αντίθεση με τον LOMCE που την είχε καθιερώσει για πρώτη φορά στην ιστορία της δημοκρατικής περιόδου. Στον οργανικό νόμο 3/2020, της 29ης Δεκεμβρίου, ορίζονται τα εξής: «Οι εκπαιδευτικές διοικήσεις θα διασφαλίζουν το δικαίωμα των μαθητών να έχουν εκπαίδευση

στα ισπανικά και στις άλλες συνεπίσημες γλώσσες στις αντίστοιχες περιφέρειές τους, σύμφωνα με το ισπανικό Σύνταγμα, το Καταστατικό της Αυτονομίας και τους ισχύοντες κανονισμούς». Από την άλλη πλευρά, ο νόμος εγγυάται ότι οι μαθητές μετά την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης θα έχουν «κατακτήσει πλήρως» την ισπανική και τις συνεπίσημες γλώσσες, όπου υπάρχουν.

Αυτό που υπάρχει είναι δικαστικές αποφάσεις και προληπτικά μέτρα που, κατόπιν αιτήματος μιας οικογένειας, απαιτούν να διδάσκεται στην τάξη ένα ακόμα βασικό μάθημα στα ισπανικά (δεν εφαρμόζονται ποσοστά). Ο στόχος είναι η «πλήρης κατάκτηση» των καταλανικών και ισπανικών (καθώς και των αγγλικών και των αραβικών, στην Κοιλιάδα του Αράν).

Ο κ. **Peter Jahr** ρώτησε γιατί δεν είναι απαραίτητη η αύξηση των ωρών διδασκαλίας στα ισπανικά. Η απάντηση είναι ότι τα ισπανικά ομιλούνται από το 100 % του πληθυσμού και ότι τα τελευταία 10 χρόνια η άφιξη μεταναστών έχει μειώσει τη χρήση των καταλανικών σε ορισμένες περιοχές στο 20 ή 30 % του πληθυσμού. Για τον λόγο αυτό, ο νόμος 12/2009, της 10ης Ιουλίου, για την εκπαίδευση της Καταλονίας και ο νόμος 8/2022, της 9ης Ιουνίου, σχετικά με τη χρήση και την εκμάθηση των επίσημων γλωσσών στη μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση, διασφαλίζουν την αυτονομία των σχολείων στον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών και γλωσσικών προγραμμάτων των σχολείων. Τα προγράμματα αυτά είναι προσαρμοσμένα στην κοινωνικογλωσσική πραγματικότητα του πληθυσμού και αποσκοπούν στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους μαθητές, επιδιώκοντας όλοι οι μαθητές να καταλήγουν να μιλούν τρεις γλώσσες στο τέλος της σχολικής φοίτησης.

Ο κ. **Peter Jahr** επέμεινε ότι, παρά τις εξηγήσεις, δεν κατανοεί την άρνηση για περισσότερες ώρες διδασκαλίας στα ισπανικά.

Ο κ. **Kosma Zlotowski** ρώτησε πώς εκπληρώνεται ο στόχος της επίτευξης διγλωσσίας μέχρι το τέλος της σχολικής εκπαίδευσης χωρίς μαθήματα στα ισπανικά, δεδομένου ότι το σύστημα είναι επί του παρόντος μονόγλωσσο στα καταλανικά.

Η κ. **Anna Simó i Castelló** απάντησε ότι ο υψηλός βαθμός αλληλοκατανόησης μεταξύ καταλανικών και ισπανικών διευκολύνει τα πράγματα, επειδή και οι δύο γλώσσες έχουν παρόμοιες γλωσσικές δομές, οπότε είναι εύκολο να μάθει κανείς ισπανικά, με τη βοήθεια, για παράδειγμα, της τηλεόρασης ή των κοινωνικών δικτύων. Η κ. Simó i Castelló ερωτήθηκε επίσης σχετικά με τη δίγλωσση επικοινωνία στους σχολικούς ιστοτόπους και απάντησε ότι η επικοινωνία και οι ιστότοποι συμμορφώνονται με τον νόμο.

Η κ. **Maria Angela Danzi** δήλωσε ότι οι πολιτικοί του καταλανικού κοινοβουλίου υποστηρίζουν το σύστημα εμβάπτισης κατά 85 %. Πιστεύει ότι οι δικαστές δεν μπορούν να λένε στην εκπαιδευτική κοινότητα τι να κάνει και ότι η διαμάχη δεν θα πρέπει να τροφοδοτείται.

Η κ. **Anna Simó i Castelló** απάντησε ότι ο νόμος 8/2022 εγγυάται την ευχέρεια στην καταλανική, την ισπανική και την αγγλική γλώσσα. Οι εκπαιδευτικές δομές μπορούν, ανάλογα με την αυτονομία τους, να θέσουν σε εφαρμογή αντισταθμιστικά μέτρα για την επίτευξη των παιδαγωγικών στόχων τους, οι οποίοι δεν είναι ποτέ πολιτικοί. Πιστεύει ότι η μέθοδος της γλωσσικής εμβάπτισης είναι αυτή που αποδίδει τα καλύτερα αποτελέσματα και ότι τα ισπανικά δεν είναι περιθωριοποιημένα. Αποδίδει τα χαμηλά αποτελέσματα στην τελευταία έκθεση PISA, τα οποία, κατά την ίδια, είναι κοινά σε όλη την Ευρώπη και οφείλονται στην κοινωνικοοικονομική κατάσταση των μαθητών και στην αύξηση της παιδικής φτώχειας.

Επομένως, δεν πρόκειται για ζήτημα γλώσσας.

Ο κ. *Jesús Viñas i Cirera*, πρόεδρος του σχολικού συμβουλίου της Καταλονίας, παρενέβη εξ ονόματος της εκπαιδευτικής κοινότητας, εξηγώντας ότι το σύστημα δεν δέχθηκε ποτέ επίθεση, ότι η γλωσσική διαμάχη δεν υφίσταται, ότι η κατάσταση έχει εξομαλυνθεί. Τα παιδιά πρέπει να μάθουν δύο γλώσσες συν τα αγγλικά. Τονίζει ότι τα καταλανικά φθίνουν και απειλούνται, γι' αυτό πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια για τη διαφύλαξή τους.

Συνάντηση με εκπροσώπους της Ανώτατης Επιθεώρησης Εκπαίδευσης – Υπουργείο Παιδείας – Βαρκελώνη

- Josefina Beltrán – Διευθύντρια της Ανώτατης Επιθεώρησης του Υπουργείου Παιδείας στην Καταλονία το διάστημα 2018-2023.

Η κ. Beltrán εξήγησε τα καθήκοντα της Ανώτατης Επιθεώρησης Εκπαίδευσης στις διάφορες αυτόνομες κοινότητες. Η Ανώτατη Επιθεώρηση δημιουργήθηκε το 1985, όταν η κεντρική κυβέρνηση μετέφερε εκπαιδευτικές εξουσίες στις Αυτόνομες Κοινότητες, οι οποίες έχουν τις σχετικές αρμοδιότητες. Η Ανώτατη Επιθεώρηση ελέγχει το εκπαιδευτικό σύστημα σε σχέση με τους κύκλους και τα επίπεδα, το πρόγραμμα σπουδών και τις προϋποθέσεις απόκτησης τίτλων, υποτροφιών και επιδοτήσεων. Οι δραστηριότητες της Ανώτατης Επιθεώρησης όσον αφορά την επίγνωση της κατάστασης περιορίζονται στο «αίτημα παροχής πληροφοριών και τεκμηρίωσης», διότι η εξουσία επιτήρησης δεν μπορεί να θέτει τις αυτόνομες κοινότητες σε κατάσταση ιεραρχικής εξάρτησης από την κρατική διοίκηση, δεδομένου ότι μια τέτοια κατάσταση δεν συνάδει με την αρχή της αυτονομίας. Επομένως, όταν η Ανώτατη Επιθεώρηση λαμβάνει καταγγελία από κάποιον πολίτη, περιορίζεται στο να ρωτά το τμήμα εκπαίδευσης της Generalitat αν η καταγγελία αυτή είναι βάσιμη. Δεν έχει τη δυνατότητα να το ελέγξει μόνη της. Οι σχέσεις με την Generalitat βασίζονται στον αμοιβαίο σεβασμό.

Ο κ. *Peter Jahr* τη ρώτησε τι πραγματικά επιθεωρούν. Η διευθύντρια απάντησε ότι επιθεωρούν το πρόγραμμα σπουδών, καθώς αυτό αποφασίζεται κατά 40 % από το κεντρικό κράτος και κατά 60 % από την αυτόνομη κοινότητα. Επιθεωρούν εάν οι μαθητές έχουν τις ελάχιστες βασικές δεξιότητες.

Ο κ. *Peter Jahr* τη ρώτησε ποιο είναι το επίπεδο δράσης της Ανώτατης Επιθεώρησης όσον αφορά την απάντηση στις καταγγελίες των πολιτών σχετικά με τη γλωσσική εμβάπτιση στα καταλανικά. Η διευθύντρια απάντησε ότι λαμβάνονται μεμονωμένες αποφάσεις. Αυτές οι αποφάσεις, από το 2011, έχουν επηρεάσει 36 σχολεία και έχουν καθιερώσει ένα ακόμη βασικό μάθημα που πρέπει να διδάσκεται στα ισπανικά στο πρόγραμμα σπουδών των μαθητών. Αποτελούν έναν δικαστικό μοχλό για τους γονείς που θέλουν να διαμαρτυρηθούν. Η Ανώτατη Επιθεώρηση πρέπει να επαληθεύει ότι οι περιφερειακοί κανονισμοί είναι σύμφωνοι με την ισπανική νομοθεσία. Ο καταλανικός νόμος για την εκπαίδευση του 2022 ορίζει ότι οι μαθητές πρέπει να έχουν αποκτήσει ευχέρεια στα καταλανικά και τα ισπανικά μέχρι το τέλος των σπουδών τους. Οι εξετάσεις της Generalitat το αποδεικνύουν αυτό, καθώς επιτυγχάνονται παρόμοια αποτελέσματα στα ισπανικά και τα καταλανικά στο τέλος της φοίτησης. Η Ανώτατη Επιθεώρηση δεν μπορεί να διενεργεί επιθεωρήσεις επιτόπου, μόνο η Generalitat μπορεί· η Ανώτατη Επιθεώρηση ζητά μόνο πληροφορίες και διαβιβάζει καταγγελίες.

Η κ. *Maria Angela Danzi* τής λέει ότι η Ανώτατη Επιθεώρηση δεν μπαίνει στην ουσία του ζητήματος. Οι προσφυγές των πολιτών στη δικαιοσύνη δείχνουν ότι η διαδικασία δεν λειτουργεί· θα πρέπει να επαληθεύσουν τις γλωσσικές ικανότητες, να υποβάλουν εκθέσεις στην

κυβέρνηση και να καταρτίσουν προτάσεις με τρόπους επίλυσης των αντιφατικών καταστάσεων που ισχύουν. Ρώτησε αν υπάρχουν ελάχιστες προδιαγραφές σε ολόκληρη την Ισπανία, όπως η υποχρεωτική ανάγνωση.

Η διευθύντρια απάντησε ότι η Ανώτατη Επιθεώρηση δεν χρειάζεται να επιβάλει την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου της Καταλονίας που προβλέπει να διδάσκεται στα ισπανικά το 25 % του προγράμματος σπουδών: STSJ της Καταλονίας της 16ης Δεκεμβρίου 2020.

Τετάρτη 20 Δεκεμβρίου 2023

Συνάντηση με την περιφερειακή διαμεσολαβήτρια – Sindic de Greuges – Βαρκελώνη

- *Esther Giménez-Salinas, διαμεσολαβήτρια από το 2022*

Ο ρόλος του Sindic(διαμεσολαβητή) είναι να χειρίζεται τις καταγγελίες οποιουδήποτε αισθάνεται απροστάτευτος από τις πράξεις ή τις παραλείψεις των διοικήσεων. Σκοπός του είναι να εξασφαλίζει τη σωστή λειτουργία της καταλανικής κυβέρνησης (Generalitat) και των τοπικών διοικήσεων, όπως είναι τα τοπικά συμβούλια, οι επαρχιακές κυβερνήσεις ή τα κομητειακά συμβούλια. Ως εκ τούτου, εργάζεται ως επόπτης και συνεργάτης της καταλανικής διοίκησης, με στόχο τη βελτίωση των προτύπων της. Εκτός της συνεργασίας με τις διοικήσεις, ο Sindic αρχίζει επίσης την επιτήρηση των ιδιωτικών εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, η τηλεφωνία, το νερό, το φυσικό αέριο, το ταχυδρομείο κ.λπ. Εκλεγόμενος από την πλειοψηφία του καταλανικού κοινοβουλίου, ο Sindic είναι πολιτικά ανεξάρτητος. Ο Sindic δεν ανήκει σε καμία κυβέρνηση και ενεργεί με αντικειμενικότητα, ελευθερία κριτηρίων και ανεξαρτησία. Ο ρόλος του είναι να διαχειρίζεται οτιδήποτε έχει να κάνει με διαφορές μεταξύ των πολιτών και της διοίκησης. Οι συστάσεις δεν είναι υποχρεωτικές, αλλά ακολουθούνται κατά 80 % από την καταλανική διοίκηση. Πέρυσι ο Sindic ασχολήθηκε με 23 000 υποθέσεις, εκ των οποίων οι 200 εξετάστηκαν αυτεπάγγελα. Οι πολίτες έχουν υποβάλει 12 000 ερωτήσεις. Τα θέματα αφορούν κυρίως την κοινωνική πολιτική και την ασφάλεια των πολιτών. Ο πολιτισμός και η γλώσσα αντιπροσωπεύουν μόνο το 0,5 % του συνόλου.

- *Jaume Saura, γενικός αναπληρωτής της διαμεσολαβήτριας της Καταλονίας*

Ο κ. Saura εξήγησε ότι στην Ισπανία οι συνεπίσημες γλώσσες έχουν διαφορετικά εκπαιδευτικά μοντέλα ανάλογα με τις διάφορες περιφέρειες. Στη Χώρα των Βάσκων, για παράδειγμα, οι μαθητές διαχωρίζονται ανάλογα με το σχολικό μοντέλο που επιλέγουν οι γονείς. Στην Καταλονία υπάρχει ένα μοναδικό μοντέλο, αφού τα καταλανικά είναι η γλώσσα των σχολείων. Διασφαλίζονται δύο κοινές γλώσσες επικοινωνίας, αλλά υπερισχύουν τα καταλανικά λόγω του ιστορικού μειονοτικού καθεστώτος τους. Τις εκπαιδευτικές εξουσίες κατέχει η κυβέρνηση της Generalitat, και το κεντρικό κράτος απλώς θέτει τις βάσεις. Τα σχολεία καταρτίζουν τα βασικά γλωσσικά τους προγράμματα ανάλογα με τις κοινωνικογλωσσικές ανάγκες των μαθητών τους.

Το 2023 υποβλήθηκαν δύο καταγγελίες σχετικά με το ζήτημα αυτό. Μια καταγγελία αναφερόταν σε ένα σχολείο όπου οι μαθητές διδάσκονταν πάρα πολλά μαθήματα στα ισπανικά και ήταν κατά της ενίσχυσης της ισπανικής γλώσσας, δεδομένου ότι ήταν ένα κυρίως καταλανόφωνο σχολείο.

Ο διαμεσολαβητής δεν συμφωνεί ότι θα πρέπει να επιβάλλεται ομοιογενές ποσοστό χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κοινωνικογλωσσικό πλαίσιο κάθε σχολείου. Στόχος θα πρέπει να είναι η κατάκτηση της ισπανικής και της καταλανικής γλώσσας σε επίπεδο C1 στο τέλος του σχολείου.

Ο κ. **Peter Jahr** δήλωσε ότι η ύπαρξη καταγγελιών είναι ένα σύμπτωμα που φανερώνει ότι κάτι δεν πάει καλά. Υπάρχει σύγκρουση μεταξύ θεσμικών οργάνων με την αλλαγή του νόμου από το καταλανικό κοινοβούλιο ώστε να αποφευχθεί η εκτέλεση της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ισπανίας (TSJC).

Ο κ. **Jaume Saura** επισήμανε ότι ο νόμος λέει «εύλογη χρήση» των δύο γλωσσών, ότι και οι δύο είναι κοινές γλώσσες επικοινωνίας και η παρουσία των ισπανικών είναι σημαντική στην εκπαίδευση. Επισημαίνει ότι η υποβολή καταγγελιών ή το γεγονός ότι κάποιοι πολίτες αισθάνονται ότι θίγονται, δεν σημαίνει ότι έχουν και δίκιο. Ο θεσμός που εκπροσωπεί οφείλει να εξηγήσει καλύτερα αυτό το πρόβλημα. Διευκρίνισε επίσης ότι αποστέλλονται πολλές καταγγελίες στον εθνικό διαμεσολαβητή σχετικά με τη χρήση των καταλανικών στο σχολείο.

Η κ. **Maria Angela Danzi** υποστήριξε ότι η διαμάχη υπάρχει και έχει εργαλειοποιηθεί. Κάλυψε το Συνταγματικό Δικαστήριο να παρέμβει για να αποσαφηνίσει την κατάσταση το συντομότερο δυνατόν. Ρώτησε ποιες λύσεις ή συστάσεις έχουν υιοθετηθεί κατά της ρητορικής μίσους στο σχολείο.

Ο κ. **Jaume Saura** ανέφερε ότι το καταλανικό εκπαιδευτικό μοντέλο ήταν ένα μοντέλο συναίνεσης από τη δεκαετία του 1980 ως τη δεκαετία του 1990, αλλά από τη δεκαετία του 1990 και μετά η συναίνεση κατέρρευσε και υπάρχει μια μειονότητα πολιτών που αντιτίθενται σε αυτό, ενώ η συντριπτική πλειονότητα της καταλανικής κοινωνίας θέλει μια ενιαία γλώσσα στο σχολείο. Ο ίδιος πιστεύει ότι το πρόβλημα του ποσοστού έχει τεθεί εκτός πλαισίου και ότι αυτό που πρέπει να γίνει είναι να διδάσκεται η ισπανική γλώσσα, η λογοτεχνία και η γραμματική και να δοθεί έμφαση στην ανάγνωση. Τα τελευταία αποτελέσματα του PISA έδειξαν ότι οι επιδόσεις στην κατανόηση κειμένου μειώθηκαν σε ολόκληρη την Ισπανία. Το γλωσσικό πρόγραμμα του σχολείου πρέπει να διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να έχει ως στόχο την απόκτηση επαρκούς γνώσης των καταλανικών και ισπανικών μέχρι την ηλικία των 16 ετών.

Ο κ. **Peter Jahr** εξήγησε ότι, κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα σχολεία, η αντιπροσωπεία διαπίστωσε ότι οι ερωτήσεις των γονέων δεν απαντώνται, ότι τα δικαιώματά τους δεν γίνονται σεβαστά. Οι μειονότητες δεν λαμβάνονται υπόψη, κάτι που δεν είναι δημοκρατικά αποδεκτό, καθώς οι μειονότητες πρέπει να προστατεύονται από τις διακρίσεις. Ρώτησε αν το γραφείο του Διαμεσολαβητή πρόκειται να επιχειρήσει διάλογο μεταξύ των μερών και εάν πρόκειται να προστατεύσει τους αναφέροντες από τη ρητορική μίσους. Δήλωσε ότι οι σχολικοί ιστότοποι πρέπει να είναι δίγλωσσοι στα ισπανικά και τα καταλανικά, καθώς αυτό θα έστελνε ένα θετικό μήνυμα στους πολίτες και θα συνέβαλλε στην άμβλυνση των εντάσεων.

Ο κ. **Kosma Zlotowski** επισήμανε ότι οι καταλανικές διοικήσεις πιστεύουν ότι όλα λειτουργούν τέλεια, αλλά υπάρχουν παράπονα από γονείς, παρενόχληση οικογενειών, εκφοβισμός μαθητών που υπερασπίζονται τα γλωσσικά τους δικαιώματα, και αυτό είναι απαράδεκτο.

Ο κ. **Jaume Saura** ανέφερε ότι η Διαμεσολαβήτρια ενήργησε αυτεπαγγέλτως κατά των περιστατικών παρενόχλησης στις αίθουσες διδασκαλίας, αλλά οι οικογένειες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι στην Καταλονία δεν υπάρχει δικαίωμα επιλογής της γλώσσας στο σχολείο.

Η κ. **Maria Angela Danzi** ρώτησε αν η εμβάπτιση στα καταλανικά εφαρμόζεται σε όλα τα

σχολεία· η απάντηση που δόθηκε είναι ότι αφορά όλα όσα λαμβάνουν κρατικές επιδοτήσεις, αλλά δεν αφορά τα ιδιωτικά σχολεία.

Ο κ. *Peter Jahr* απάντησε ότι αυτή η διαμάχη θα πρέπει να επιλυθεί με την επιδίωξη συναίνεσης διαπνεόμενης από ενσυναίσθηση, με την προσπάθεια αλληλοκατανόησης, με διάλογο και με σεβασμό στα δικαιώματα των παιδιών.

Ο κ. *Jaume Saura* ανέφερε ότι η Διαμεσολαβήτρια θέλει να ενσωματώσει την ιδέα της αποκαταστατικής δικαιοσύνης για να αμβλύνει τις εντάσεις και να επιδιώξει τη συναίνεση. Κατ' αυτήν την έννοια, θέλει επίσης να ενσωματώσει την ιδέα της αποκατάστασης της ζημίας ως απάντηση στη διαμάχη, αποτρέποντας την τιμωρία ως πρώτη αντίδραση. Η αποκατάσταση είναι καλή και χρήσιμη για τους ανθρώπους που έχουν υποστεί βλάβη, και ταυτόχρονα προωθεί την πραγματική λογοδοσία για εκείνους που την προκάλεσαν. Πιστεύει ότι είναι σημαντικό να προσανατολιστούμε σε μια νοοτροπία «αποδικαστικοποίησης» των διαμαχών και να πάψουμε να στρεφόμαστε στο νομικό σύστημα για την επίλυση καταστάσεων που θα μπορούσαν εύκολα να αντιμετωπιστούν μέσω συμφωνούμενων λύσεων. Η ικανότητα να ακούμε τους άλλους, η φιλικότητα, η αποκαταστατική δικαιοσύνη θα πρέπει να είναι οι ακρογωνιαίοι λίθοι όλων των ενεργειών ενός χρήσιμου θεσμού για τους πολίτες.

Συμπεράσματα

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, η αντιπροσωπεία διαπίστωσε υψηλό επίπεδο πόλωσης όσον αφορά το εκπαιδευτικό μοντέλο και έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των αρχών και των αναφερόντων. Ειδικότερα, άκουσε από τις αρχές τις ιδιαιτερότητες του μοντέλου γλωσσικής εκμάθησης που εφαρμόζεται στην Καταλονία, και από τους αναφέροντες τα επιχειρήματα που καταδεικνύουν διάκριση κατά των ισπανικών στα σχολεία.

Η αντιπροσωπεία επισήμανε τις συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες τα σχολεία απέκλεισαν τα ισπανικά από το εκπαιδευτικό μοντέλο, όπου η ισπανική θεωρείτο ξένη γλώσσα. Οι αναφέροντες τεκμηρίωσαν ότι οι ισπανόφωνοι μαθητές με ειδικές ανάγκες δεν λαμβάνουν εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα και ότι οι Ισπανοί μαθητές από άλλες αυτόνομες κοινότητες χάνουν τα γλωσσικά τους δικαιώματα όταν εγκαθίστανται στην Καταλονία. Η αντιπροσωπεία σημείωσε επίσης ότι οι καταλανικές αρχές επέμειναν πως το μοντέλο γλωσσικής εκμάθησης βασίζεται στην ανάγκη διατήρησης της καταλανικής γλώσσας, η οποία, όπως ισχυρίστηκαν, διαφορετικά θα χανόταν, καθώς η ισπανική είναι η πλέον ομιλούμενη γλώσσα στην περιοχή και υποστήριξαν ότι έχει πιο εξέχουσα θέση στον νομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα. Οι καταλανικές αρχές εξήγησαν ότι στο τέλος του εκπαιδευτικού κύκλου οι απόφοιτοι έχουν υψηλό επίπεδο γλωσσικής ικανότητας τόσο στα ισπανικά όσο και στα καταλανικά.

Η αντιπροσωπεία σημείωσε με ανησυχία ότι αρκετές οικογένειες που επιχείρησαν να ζητήσουν επιπλέον μαθήματα στα ισπανικά αντιμετώπισαν δυσκολίες και αντίσταση, οι οποίες εγείρουν ανησυχίες για ρητορική μίσους. Ειδικότερα, φάνηκε να υπάρχει έλλειψη πραγματικής βούλησης να ξεκινήσει διάλογος μεταξύ των περιφερειακών αρχών και των θυγόμενων οικογενειών, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τη δυσπιστία μεταξύ των μερών.

Η αντιπροσωπεία σημείωσε ότι το νομοθετικό διάταγμα 6/2022 και ο νόμος 8/2022 που εγκρίθηκαν από το καταλανικό κοινοβούλιο εμποδίζουν την εφαρμογή της δικαστικής απόφασης που προβλέπει το 25 % των μαθημάτων να διδάσκονται στα ισπανικά, και έμαθε ότι εκκρεμεί ζήτημα συνταγματικότητας σχετικά με το θέμα αυτό ενώπιον του Συνταγματικού

Δικαστηρίου.

Η αντιπροσωπεία εξέφρασε τη λύπη της για το γεγονός ότι η επίσκεψη που εγκρίθηκε από το ανώτατο όργανο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έγινε δεκτή με επιθετικές διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις, μπροστά από τις επίσημες εγκαταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Βαρκελώνη, και ότι κατέστη αναγκαία η παρουσία της αστυνομίας για να διασφαλιστεί η ασφάλεια των μελών αυτής της αντιπροσωπείας.

Συστάσεις

Η Επιτροπή Αναφορών:

1. υπογραμμίζει ότι στόχος της αποστολής ήταν να αξιολογήσει επί τόπου το μοντέλο γλωσσικής εκμάθησης στην Καταλονία και τον αντίκτυπό του τόσο στις οικογένειες που μεταφέρονται και διαμένουν στην περιοχή, όσο και στην πολυγλωσσία, την απαγόρευση των διακρίσεων και τη συμμόρφωση με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο·
2. Θεωρεί ότι οι ίσες ευκαιρίες μάθησης και η ένταξη όλων των μαθητών στην εκπαίδευση θα πρέπει να αποτελούν τις θεμελιώδεις αρχές κάθε εκπαιδευτικού συστήματος·
3. υπενθυμίζει ότι η υποχρεωτική γνώση της ισπανικής γλώσσας και το δικαίωμα χρήσης της κατοχυρώνονται στο άρθρο 3 του ισπανικού Συντάγματος, το οποίο θεσπίζει το επίσημο καθεστώς της καστιλιανικής γλώσσας σε ολόκληρη την Ισπανία και τη δυνατότητα των αυτόνομων κοινοτήτων να θεσπίζουν άλλες γλώσσες ως επίσημες στο έδαφός τους· υπενθυμίζει ότι το Καταστατικό της Καταλονίας χρησιμοποίησε την εν λόγω δυνατότητα για να θεσπίσει την καταλανική γλώσσα ως συνεπίσημη γλώσσα στο έδαφος της Καταλονίας· θεωρεί ότι το εκπαιδευτικό σύστημα στην Καταλονία θα πρέπει να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση τόσο της ισπανικής όσο και της καταλανικής ως γλώσσας διδασκαλίας στα προγράμματα σπουδών και εντός τάξης, και ότι το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να αντισταθμίζει τις ελλείψεις σε οποιαδήποτε γλώσσα, όπως αναφέρεται στον ισπανικό οργανικό νόμο για την εκπαίδευση (άρθρα 79 και 121), αλλά σε καμία περίπτωση τα εν λόγω μέτρα δεν μπορούν να συνεπάγονται αποκλεισμό μιας επίσημης γλώσσας ως γλώσσας επικοινωνίας· θεωρεί ότι η διδασκαλία μη βασικών μαθημάτων, όπως η φυσική αγωγή ή οι εξωσχολικές δραστηριότητες, δεν μπορεί να εξομοιώνεται ή να υπολογίζεται με τους ίδιους όρους με τη διδασκαλία βασικών μαθημάτων, όπως τα μαθηματικά ή η ιστορία· θεωρεί ότι τα σχολεία στην Καταλονία θα πρέπει να προσφέρουν κατάλληλες ευκαιρίες στους μαθητές, ώστε αυτοί να επιτυγχάνουν υψηλό επίπεδο γλωσσομάθειας τόσο στην καταλανική όσο στην ισπανική γλώσσα και να αποκτούν τις απαραίτητες γλωσσικές δεξιότητες προκειμένου να έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις εργασιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές ευκαιρίες·
4. υπενθυμίζει ότι ο σεβασμός της γλωσσικής και πολιτισμικής πολυμορφίας αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της ΕΕ που κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ότι κάθε διάκριση λόγω γλώσσας απαγορεύεται ρητώς βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· καλεί τις αρμόδιες περιφερειακές και εθνικές αρχές να διασφαλίσουν ότι τα παιδιά δεν υφίστανται διακρίσεις για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένου και του ισπανόφωνου υποβάθρου τους· θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να εξασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες και συμπεριληπτικότητα στη μάθηση για όλους τους μαθητές·

5. επισημαίνει ότι τα γλωσσικά δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κοινότητες όπου υπάρχουν περισσότερες από μία επίσημες γλώσσες, χωρίς να περιορίζονται τα δικαιώματα μιας ομάδας έναντι μιας άλλης, σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη και την εθνική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους¹. στο πλαίσιο αυτό, καλεί τις αρμόδιες περιφερειακές και εθνικές αρχές να διασφαλίσουν ότι η προώθηση των περιφερειακών γλωσσών και η προστασία των γλωσσικών κοινοτήτων σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα όλων των ατόμων·

6. επισημαίνει ότι οι μαθησιακές ανάγκες έχουν τις δικές τους ιδιαιτερότητες, οι οποίες ποικίλλουν ανάλογα με το εκπαιδευτικό περιβάλλον, και ότι αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να δικαιολογεί τον αποκλεισμό της μάθησης σε μία από τις γλώσσες· πιστεύει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών στις γλωσσικές πολιτικές και να αναπτύσσει ειδικά προσαρμοσμένες λύσεις, όποτε είναι δυνατόν, για την αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων στη μαθησιακή πορεία των παιδιών και των οικονομικών ευπαθειών που βιώνουν οι μαθητές και οι οικογένειές τους·

7. εκφράζει την ανησυχία του ότι το μοντέλο γλωσσικής εμβάπτισης στην Καταλονία προκαλεί σοβαρές δυσλειτουργίες για τους μαθητές με ειδικές ανάγκες και με μητρική γλώσσα την ισπανική· υπενθυμίζει ότι οι εκπαιδευτικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν τη δυνατότητα των μαθητών με ειδικές ανάγκες να λαμβάνουν εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα, όταν η γλώσσα αυτή είναι επίσημη, εφόσον το επιθυμούν οι οικογένειές τους, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την εκπαίδευση στη μητρική γλώσσα και την ένταξη των παιδιών με αναπηρία στα εκπαιδευτικά συστήματα, καθώς και με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα την «Κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Ετήσια έκθεση για τα έτη 2018-2019²·

8. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκθέσεις σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά τις αναφορές 0858/2017, 0650/2022 και 0826/2022 σχετικά με τον σεβασμό των γλωσσικών καθεστώτων και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Καταλονία·

9. καταδικάζει το γεγονός ότι το γλωσσικό καθεστώς στην Καταλονία περιορίζει ουσιαστικά την ελεύθερη κυκλοφορία, διότι εμποδίζει τις οικογένειες που μετακινούνται στην Καταλονία να φοιτήσουν στην επίσημη ισπανική γλώσσα, επηρεάζοντας τα δικαιώματά τους και περιορίζοντας τις επιλογές τους κατά την αναζήτηση εργασίας εντός της χώρας τους και, ως εκ τούτου, εντός της ΕΕ· πιστεύει ακράδαντα ότι πρέπει να διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

10. Υπενθυμίζει ότι στη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης³, συνιστάται στα κράτη μέλη να προβούν «στη βελτίωση του επιπέδου γλωσσικών ικανοτήτων, τόσο σε επίσημες όσο και σε άλλες γλώσσες, και στην υποστήριξη των εκπαιδευομένων ώστε να μαθαίνουν διάφορες γλώσσες που σχετίζονται με την εργασιακή και την προσωπική τους κατάσταση και που μπορούν να συμβάλουν στη διασυννοριακή επικοινωνία και κινητικότητα»·

---

¹ Πρωτοβουλία «Minority SafePack», η οποία εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 από το ΕΚ:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0370_EL.html .

² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0328_EN.html

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01))

11. ζητεί από την Επιτροπή να παρακολουθήσει στενά τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο 165 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Καταλονία, ιδίως όσον αφορά τον σεβασμό που επιδεικνύουν οι περιφερειακές αρχές στην πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία, και να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα αυτά στην επόμενη έκθεσή της για το κράτος δικαίου· καλεί επίσης την Επιτροπή να ξεκινήσει διάλογο με τα κράτη μέλη και να προσφέρει τεχνική συνδρομή για την αντιμετώπιση ζητημάτων θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και να αναλάβει δράση για να διασφαλίσει ότι η Ισπανία μεριμνά για την άσκηση των δικαιωμάτων των ισπανόφωνων παιδιών στις δίγλωσσες κοινότητες·
12. ζητεί από τις περιφερειακές και εθνικές αρχές να συνεργαστούν, ώστε να δοθεί τέλος στην παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γονέων, των παιδιών και των οικογενειών και να προστατευτούν τα εν λόγω δικαιώματα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
13. ζητεί από τις περιφερειακές αρχές να λάβουν τα κατάλληλα νομικά ή διοικητικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η επικοινωνία και οι δικτυακοί τόποι της δημόσιας διοίκησης στον τομέα της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, που απευθύνονται στους μαθητές και τις οικογένειες διατίθενται αυτοβούλως τόσο στην ισπανική όσο και στην καταλανική γλώσσα, χωρίς να απαιτείται ο μαθητής ή οι οικογένειες να το ζητήσουν ατομικά·
14. ζητεί από τις ισπανικές εθνικές και περιφερειακές αρχές να παρακολουθούν στενά εάν, στην οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Καταλονία, τηρείται ισόρροπη χρήση των γλωσσών διδασκαλίας και γίνεται ίση μεταχείριση των συνεπίσημων γλωσσών, και εάν επιτυγχάνονται οι εκπαιδευτικοί στόχοι και στις δύο συνεπίσημες γλώσσες·
15. προτείνει στις ισπανικές εθνικές αρχές να επανεξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο η εθνική ανώτατη αρχή επιθεώρησης της εκπαίδευσης παρακολουθεί στην Καταλονία τα ελάχιστα πρότυπα για την ισόρροπη χρήση των γλωσσών διδασκαλίας·
16. συνιστά να διεξαχθεί ποσοτική και ποιοτική ανεξάρτητη και ενδεδειγμένη ανάλυση που θα αξιολογεί το μοντέλο γλωσσικής εμβάπτισης στα σχολεία της Καταλονίας όσον αφορά την ίση μεταχείριση των συνεπίσημων γλωσσών στην εκπαίδευση, η οποία θα εκπονηθεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, με σκοπό την παροχή συστάσεων στους νομοθέτες και στα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το πώς μπορεί να καθιερωθεί μια ισόρροπη χρήση των γλωσσών διδασκαλίας·
17. προτείνει στην περιφερειακή κυβέρνηση της Καταλονίας να βελτιώσει την επικοινωνία και την εμπιστοσύνη με στόχο την έναρξη εποικοδομητικού διαλόγου με τις θιγόμενες οικογένειες·
18. παρατηρεί ότι η απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2020 που εκδόθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας σχετικά με την υποχρέωση διασφάλισης του 25 % της διδασκαλίας στα ισπανικά στο καταλανικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν εφαρμόζεται επί του παρόντος από την περιφερειακή διοίκηση· υπενθυμίζει ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της ΕΕ και κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση· θεωρεί ότι η μη συμμόρφωση της ισπανικής και της καταλανικής δημόσιας διοίκησης με δικαστικές αποφάσεις παραβιάζει αυτή τη θεμελιώδη αρχή· εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι οι πολίτες, λόγω της απροθυμίας

εφαρμογής της εν λόγω δικαστικής απόφασης, αναγκάζονται να ζητήσουν ατομικά έννομη προστασία για την υπόθεσή τους· καλεί τις καταλανικές αρχές να μην παρεμποδίσουν την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης·

19. Εκφράζει ανησυχία για τη ρήξη της διάκρισης των εξουσιών καθώς και για την απαράδεκτη πίεση και την κριτική που ασκούνται σε βάρος δικαστών, με άμεσες κατηγορίες·

20. εκφράζει την ανησυχία της για τον αποκλεισμό, τις αντιπαραθέσεις και τις αντιδράσεις του κοινού που προκαλεί το ζήτημα αυτό στην καταλανική κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων κοινωνικού αποκλεισμού, παρενόχλησης και εκφοβισμού κατά παιδιών και γονέων· καταδικάζει κάθε μορφή ρητορικής μίσους· ζητεί από τις περιφερειακές αρχές να παρακολουθούν στενά αυτήν την απαράδεκτη συμπεριφορά και να επιβάλλουν κυρώσεις στους δράστες· ζητεί από τις περιφερειακές και εθνικές αρχές να θεσπίσουν πρωτόκολλο άμυνας και προστασίας για τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών που απευθύνονται στο δικαστικό σύστημα για την εφαρμογή της απόφασης της 16ης Δεκεμβρίου 2020·

21. Προτείνει στις ισπανικές αρχές να θεσπίσουν πανομοιότυπες εξετάσεις εισαγωγής στο πανεπιστήμιο για όλους τους μαθητές που σπουδάζουν στην Ισπανία ως εργαλείο αξιολόγησης και διαφάνειας, προκειμένου να διασφαλιστεί η πραγματική ισότητα ευκαιριών για όλους τους μαθητές ανεξάρτητα από την καταγωγή, το φύλο, την επικράτεια ή τη μητρική τους γλώσσα, με σεβασμό της τρέχουσας περιφερειακής ικανότητας στην εκπαίδευση·

22. Ζητεί να συνεχιστεί η εξέταση των αναφορών αριθ. 0858/2017, 0650/2022 και 0826/2022 σχετικά με τον σεβασμό των γλωσσικών καθεστώτων και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Καταλονία·

23. συνιστά να σταλούν η παρούσα έκθεση και οι συστάσεις που τη συνοδεύουν στην περιφερειακή κυβέρνηση της Καταλονίας, στις ισπανικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργείου Παιδείας, στον Ισπανό Διαμεσολαβητή, στην Καταλανή Διαμεσολαβήτρια, στο Ανώτατο Δικαστήριο της Καταλονίας και στο ισπανικό Συνταγματικό Δικαστήριο, εν αναμονή της απόφασης· επιπλέον, συνιστά η παρούσα έκθεση να διαβιβαστεί στην ομάδα παρακολούθησης για το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα της επιτροπής LIBE.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία της έγκρισης	19.03.2024
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 19 -: 6 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Francesca Donato, Αλέξης Γεωργούλης, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Emil Radev, Esther Sanz Selva, Jana Toom, Michal Wiezik, Kosma Złotowski, Tatjana Ždanoka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabel Benjumea Benjumea, Rosa Estaràs Ferragut, Virginie Joron, Maite Pagazaurtundúa, Andrey Slabakov
Αναπληρωτές (άρθρο 207 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jorge Buxadé Villalba, Ana Collado Jiménez, Gabriel Mato, Andrey Novakov, Diana Riba i Giner, Susana Solís Pérez

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

19	+
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Kosma Złotowski, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Virginie Joron
NI	Francesca Donato
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Ana Collado Jiménez, Rosa Estaràs Ferragut, Peter Jahr, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Gabriel Mato, Dolors Montserrat, Andrey Novakov, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Susana Solís Pérez, Jana Toom, Michal Wiezik

6	-
NI	Αλέξης Γεωργούλης, Tatjana Ždanoka
S&D	Cristina Maestre Martín De Almagro
The Left	Esther Sanz Selva
Verts/ALE	Margrete Auken, Diana Riba i Giner

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή